

Årsmöteshandlingar

FÖRENINGEN GRÄVANDE JOURNALISTER

Stockholm 2021-04-26

Förslag till dagordning

1. Mötets öppnande
2. Fastställande av röstlängd
3. Information om mötesordning vid digitalt årsmöte [Bilaga 1]
4. Val av mötesordförande
5. Val av mötessekreterare
6. Val av två justeringspersoner tillika rösträknare
7. Fastställande av dagordning
8. Fråga om mötets stadgeenliga utlysande
9. FGJ:s verksamhetsberättelse 2020 och kassörens kommentar till bokslutet [Bilaga 2]
10. Grävfonden informerar om verksamhetsåret 2020 [Bilaga 3]
11. Revisorernas rapport [Bilaga 4]
12. Fråga om ansvarsfrihet för avgående styrelsen
13. FGJ:s verksamhetsplan för 2021 [Bilaga 5]
14. Propositioner
 - a. Digitalisering av Scoop [Bilaga 6a]
15. Motioner
16. Budget för räkenskapsåret 2021 [Bilaga 7]
17. Medlemsavgift för räkenskapsåret 2021 [Bilaga 8]
18. Arvoden till styrelse för FGJ och Grävfonden [Bilaga 9]

- Personval [Bilaga 10]
19. Val av ordförande för föreningen
20. Val av kassör för föreningen
21. Val av övriga i styrelsen (sju ordinarie och en suppleant)
22. Val av revisorer (två ordinarie och en suppleant)
23. Val av Guldspadejury
24. Val av tre ledamöter samt suppleanter i Grävfonden styrelse
25. Val av valberedning (tre ordinarie och en suppleant)

26. Övriga frågor
27. Mötets avslutande

Information till medlemmar angående digitalt deltagande vid FGJ:s årsmöte 2021

2021-04-19

Sammanfattning

- Du registrerar dig på mötet genom att ansluta med ditt för- och efternamn samt sätta igång din kamera.
- Du ber om att få ordet genom att skriva ett meddelande om det i chatten.
- Du röstar i första hand genom att uttrycka dig med din röst.
- Vid votering röstar du genom reaktionssymboler inne i mötet
- Vid slutet votering röstar du genom ett chattmeddelande till en justerare. Denne kommer känna till hur du röstat.
- I övrigt gäller sedvanliga mötesregler och mötespraxis.

BAKGRUND

Styrelsen valde att arrangera 2021 års årsmöte digitalt, på grund av mötesrestriktioner till följd av en pandemi (covid19). Då föreningen aldrig tidigare arrangerat ett digitalt årsmöte har styrelsen för FGJ bedömt att årsmötet, för att säkerställa att medlemmarnas rättigheter vid årsmöten tas tillvara, beslutar om en mötesordning för detta specifika årsmöte. Årsmötet den 26 april 2021 arrangeras med hjälp av mötesverktyget Zoom. En länk till mötet skickades via e-post ut till samtliga medlemmar, i enlighet vad som angavs i kallelsen. Samtliga medlemmar har också per e-post fått en instruktion för hur man ansluter till mötet. Denna mötesordning informerar om hur medlemmar på årsmötet kan ta tillvara sin närvaro- förslags-, yttrande- och rösträtt i enlighet med FGJ:s stadgar.

Det är endast individuellt anslutna medlemmar som uppfyllt sina medlemsförpliktelser som har rätt att närvara, lägga förslag, yttra sig och rösta på FGJ:s årsmöten.

RÖSTLÄNGD (NÄRVARO)

I början av mötet kommer vi att fastställa röstlängden, d.v.s. vilka som har rätt att rösta på mötet. Det namn du använder på det digitala mötet är det namn vi kommer att pricka av mot FGJ:s medlemsregister. **Därför är det viktigt att du anger både ditt för- och efternamn när du ansluter till mötet. Vi vill också att medlemmarna använder sina webbkameror för att utesluta att någon använder sig av någon annan persons namn.** Och för att det är trevligt att faktiskt se alla kollegor.

När röstlängden fastslagits kan ingen ytterligare person som ansluter delta i omröstningar.

BE OM ATT FÅ ORDET

Du ber om att få ordet genom att anmäla det i chatten på mötet. Talarlistan går igenom i turordning, med undantag för rena ordningsfrågor som kan bryta talarlistan. När du får ordet, glöm inte att sätta igång din mikrofon. Vanligtvis avslutar du genom att berätta om du har något särskilt yrkande eller förslag på frågan som diskuteras.

RÖSTA

För att rösta kommer du i första hand att använda din röst, i andra hand reaktionsknappar i mötessystemet och i tredje hand en chattfunktion.

När det är dags för beslut kommer ordföranden att fråga vilka som vill bifalla förslaget som är aktuellt. Om du vill bifalla sätter du igång mikrofonen och säger ja. Ordföranden kan därefter fråga om någon är emot förslaget, då kan du som är emot förslaget säga ja.

Om någon har yrkat på avslag, bordläggning eller något annat kommer ordföranden även fråga om det. Finns fler än ett förslag kommer ordföranden föreslå en beslutsordning så att alla förslag och yrkanden får prövas. Vid alla dessa avgöranden kommer ordföranden i första hand att ställa frågan som i stycket ovan.

Om ordföranden märker att det finns stöd för flera olika förslag eller yrkanden så kommer votering att ske, även utan att någon begära en sådan.

Blir det votering deltar du i beslutet genom att inom angiven tid välja mellan olika reaktionssymboler i Zoom. Två justerare noterar rösterna och meddelar resultatet.

Mötet kommer inte att kunna genomföra helt slutna voteringar, om sådana begärs. Vid begärd sluten omröstning kommer röster istället att lämnas in i form av ett chattmeddelande i Zoommötet till en av justerarna (och alltså inte ett chattmeddelande som syns hos alla). Justeraren räknar de inkomna rösterna och meddelar resultatet.

2021-04-19

Styrelsen för FGJ

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Var var vi någonstans nu igen?

När jag skrev motsvarande text för ett år sedan hade vi precis ställt in Grävseminariet, skjutit upp en kurs och börjat fundera på om vi alla skulle skjuta på sommarsementrarna till augusti ”då pandemin med all säkerhet skulle vara över”. FGJ:s styrelse planerade att sjösätta nya hemsidor, locka fler stödmedlemmar och arrangera en rad fysiska kurser och Grävhäng.

Det blev inte riktigt som vi då trodde.

Ett år senare ser vi någon form av ljus i den långa långa tunneln. Vi planerar återigen för ett fysiskt Grävseminarium i september, och för en hel del annat. Men innan jag skriver något om det kommande året vill jag blicka bakåt lite mer i detalj.

För om jag varit medlem och läst FGJ:s årsredovisning hade jag frågat mig följande: Hur i hela friden kunde FGJ under ett pandemiår gå över en halv miljon kronor plus? Det finns flera svar på den frågan. FGJ:s intäkter minskade med omkring 700 000 under 2020 jämfört med året innan. Det motsvarar omkring 30 procent av våra årliga intäkter, och skulle ett vanligt år vara en väldigt allvarlig indikation på ekonomiska bekymmer. Tappet berodde dels på uteblivna kurser, dels på förlorade deltagarintäkter för Gräv. Men framförallt förlorade vi hundratusentals kronor i sponsorintäkter när vi ställde om till DigiGräv.

Det som räddade oss ekonomiskt under 2020 var att vi lyckades minska på kostnaderna med ännu mer, omkring 1,2 miljoner kronor. Vi har grävgeneralen Hanna Grahn och arrangörsgruppen att tacka för det. Efter att vi ställt in Grävseminariet – med bara två veckor kvar – så de hårt i månader för att FGJ inte skulle stå med gigantiska kostnader. Det förhandlades med hotell, kongresshus och med andra leverantörer, och i slutändan kom vi ur de flesta kostnader.

Detta, i kombination med att FGJ:s styrelse och ett mycket erfaret gäng tidigare grävgeneraler såg till att göra DigiGräv så bra att färre än väntat bad om att få pengar tillbaka, har fått oss att gå stärkta ur 2020 rent ekonomiskt. Något vi kommer ha stor nytta av under 2021.

För nu tar vi vid där vi var för ett år sedan. Under året kommer vi sjösätta nya hemsidor med fler verktyg till er medlemmar, vi ska fortsätta göra populära kurser – fysiska och digitala – som ni har nytta av i er vardag, och vi ska göra allt för att få fira den undersökande journalistiken tillsammans med er medlemmar på Grävseminariet 2021 i Borås den 10–11 september.

Vi ses där!

FOUAD YUCEFI
ordförande

FGJ
FÖRENINGEN GRÄVANDE JOURNALISTER

KANSLI
Internationella Byrån
Köpmantorget 1
111 31 Stockholm

KONTAKT
E-post: kansli@fgj.se
www.fgj.se
www.gravseminariet.se

ÖVRIGA STYRELSEN

Styrelse vald
på årsmötet
den 20 mars
2020 i Borås.

Åsa Larsson,
vice ordförande
(redaktör, Källkritik-
byrån)
Stockholm

Johan Persson,
kassör
(Affärslivsredaktör,
Smålandsposten)
Växjö

Jessica Ziegerer,
sekreterare
(redaktör och reporter,
HD-Sydsvenskan)
Malmö

Lena Pettersson
ledamot
(reporter,
Sveriges Radio)
Växjö

Anna Tiberg
ledamot
(editionschef,
Hem & Hyra)
Stockholm

Aris Velizelos
ledamot
(datajournalist,
SVT Nyheter)
Stockholm

Jani Pirttisalo Salinen
ledamot
(grävreporter,
Svenska Dagbladet)
Stockholm

Jenny Petersson
ledamot
(reporter, Norran)
Skellefteå

Anneli Megner Arn
suppleant
(klimat- och
vetenskapsreporter,
TV4 Nyheterna)
Stockholm

Valberedning: Jonas Alsgren, TV4, Nils Hanson, SVT, och Carolina Jemsby, frilans. Suppleant Emma Johansson, HD-Sydsvenskan.

Revisor: Per Agerman, frilans, och Malin Crona, frilans. Revisorssuppleant Johan Lindén, SVT. Deras uppdrag är att granska såväl styrelsens förvaltning av verksamheten som föreningens bokföring och årsredovisning. Samtliga valda vid årsmötet den 20 mars 2020.

Per Agerman, revisor

Malin Crona, revisor

STYRELSE VALD VID FGJ:S ÅRSMÖTE 5 APRIL 2019

Ordförande: Fouad Youcefi. **Kassör:** Johan Persson.

Led: Sara Recabarren, Jessica Ziegerer, Åsa Larsson, Lena Pettersson, Anna Tiberg, Elin Turborn, Marlène Ärlemalm Dahlin

Suppl: Aris Velizelos.

Valberedning: Jonas Alsgren, Carolina Jemsby, Nils Hanson.

Revisor: Per Agerman, Malin Crona

STYRELSE VALD VID FGJ:S ÅRSMÖTE 13 APRIL 2018

Ordförande: Fouad Youcefi. **Kassör:** Johan Wessman.

Led: Sara Recabarren, Jessica Ziegerer, Valeria Helander, Åsa Larsson, Anna Tiberg, Arne Müller, Lena Pettersson.

Suppl: Marlène Dahlin.

Valberedning: Jonas Alsgren, Carolina Jemsby, Nils Hanson.

Revisor: Kristina Lagerström, Lotta Sima.

FGJ:S EKONOMI

År 2020 har Föreningen Grävande Journalister gjort sitt starkaste ekonomiska år på mycket länge. Resultatet slutar på 666 000 kronor.

Man måste gå bortåt tio år tillbaka i tiden för att hitta siffror som åtminstone närmar sig de för 2020.

Resultatet är anmärkningsvärt eftersom det har kommit till under ett år då det ideella föreningslivet liksom övriga samhället drabbats hårt av spridningen av covid-19.

En orsak till det goda resultatet är att föreningens styrelse tidigt identifierade riskerna för verksamheten med pandemin. Om Grävseminariet och olika utbildningar inte skulle kunna genomföras, samtidigt som intäkter från medlemmar och stödmedlemmar inte nådde budgeterade nivåer, var det fara för att FGJ skulle stå med tom kassa.

Att föreningen just vid årsskiftet gick över till digitaliserad bokföring med stöd av Föreningshuset var en god hjälp i sammanhanget. Bokföringen har skötts pålitligt i många år av redovisningskonsult Siv Rohdin. Det nya systemet ger emellertid styrelsen bättre överblick och snabbare uppdateringar för att hålla koll på den ekonomiska utvecklingen.

Beslutet att ersätta det fysiska grävseminariet med ett digitalt blev en stor framgång. Medlemmarna kunde mötas och förkovra sig på ett nytt sätt samtidigt som FGJ:s ekonomi räddades. Resultatet blev ett överskott på 924 000 kronor, inklusive stöd från Statens kulturråd med 57 000 kronor. Det klarades tack vare stora arbetsinsatser från arrangörsgroup, styrelse och kansli, positiv inställning från föreläsare och deltagare, samt inte minst ett välvilligt bemötande från flera mediebolag som efterskänkte deltagaravgifter.

Jämfört med 2019 tappade föreningen trots insatserna intäkter på närmare 700 000 kronor. Tappet beror framför allt på minskade intäkter från delta-

gare, sponsorer och utställare på Grävseminariet och inställda utbildningar.

Samtidigt minskade kostnaderna ännu mer, med drygt 1 200 000 kronor. Det blev betydligt billigare att arrangera ett digitalt grävseminarium, Digigräv, än ett fysiskt. Under året har dessutom betydande besparingar gjorts på resor och övernattningsnätter på grund av restriktioner för att hindra smittspridningen.

Bland annat kunde FGJ inte genomföra planerade aktiviteter inom det internationella projektet för att stödja granskande journalistik i MENA-länderna. Föreningen har fått förlängd tid att använda bidraget som erhållits av Svenska Institutet.

Föreningen nåde det historiskt starka resultatet trots att investeringar under året gjordes i digitalisering av Scoop och framtagandet av en särskild student-spade. Förhoppningar finns även om att kostnader som tagits för resor och logi kopplade till det fysiska Grävseminariet som ställdes in, ska kunna tillgodogöras under 2021.

Årets resultat på 666 000 kronor fyller på det egna kapitalet som vid räkenskapsårets slut är 1 484 000 kronor. Med tanke på att pandemin fortsätter att kasta sin skugga över många aktiviteter 2021 ger det trygghet att ha en buffert som motsvarar ungefär halva den årliga omsättningen.

Specifikation av rörelsens intäkter	Not	20200101–20201231	20190101–20191231
Medlemsavgifter		481 342	440 508
Stödmedlemsavgifter		130 000	130 000
Deltagaravgifter Gräv		1 392 445	1 711 100
Intäkter sponsorer, utställare och annonsörer	1	0	252 900
Kurs- och projektintäkter		32 500	185 148
Bidrag SI, Kulturrådet mm	2	651 100	631 469
Övriga intäkter	3	117 285	157 752
Summa intäkter		2 804 671	3 508 867

Not 1. Intäkter från sponsorer och utställare på Gräv samt annonsförsäljning Scoop.

Not 2. Bidrag från Kulturrådet till Scoop med 200 000 kronor samt taltidningsstöd från MTM med 28 500 kronor. Bidrag från Svenska Institutet till internationellt projekt, SIJ, med 416 900 kronor.

Not 3. Bland annat intäkter kopplade till Guldspaden och försäljning av Scoop.

Specifikation av rörelsens kostnader	Not	20200101–20201231	20190101–20191231
Direkta kostnader för verksamheten	4	547 087	905 815
Arvoden redaktionella tjänster	5	130 857	127 079
Arvoden lärare och föreläsare		12 000	30 000
Arvoden ordförande, kassör	6	40 800	36 000
Personalkostnader	7	715 113	747 153
Övriga externa rörelsekostnader	8	682 106	1 505 367
Avskrivningar inventarier, Immateriella rättigheter	9	10 280	10 280
Summa rörelsekostnader		2 138 243	3 361 694

Not 4. Avser kostnader kopplade till Grävseminariet samt tryck och distribution av Scoop.

Not 5. Arvoden till frilansskribenter, fotografer, korrekturläsare för produktion av Scoop inklusive taltidning.

Not 6. Arvoden till FGJ:s ordförande och kassör för 12 dagars årligt arbete för 1 700 kronor per dag. Belopp exklusive sociala avgifter enligt beslut av årsmötet.

Not 7. Avser främst kostnader för deltidsanställd koordinator och redaktör samt utbildnings- och möteskostnader.

Not 8. Kostnader för bland annat Grävseminariet, lokalhyra, redovisning och annan förvaltning.

Not 9. Beloppet avser avskrivning av kontorsinventarier.

ÅRSBOKSLUT

FÖRENINGEN GRÄVANDE JOURNALISTER 802014-3833

Styrelsen för föreningen Grävande Journalister får härmed lämna sin redogörelse för föreningens utveckling under räkenskapsåret 2020-01-01–2020-12-31

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Den ideella föreningen Grävande Journalister har sitt säte i Stockholm.

Föreningens syfte är att främja en djupgående och kritiskt granskande journalistik genom att verka för bättre utbildning, ökat kunskapsutbyte och samarbete journalister emellan samt att arbeta för en god etik på området.

Som så många verksamheter har Grävande Journalister påverkats av pandemin.

Nödvändigheten att ställa in Grävseminariet försatte föreningens ekonomi i gungning. Tack vare stora ideella insatser av medlemmar både i och utanför styrelsen och en generös inställning från flera mediebolag kunde FGJ ta sig igenom året med starkt ställning både ekonomiskt och organisatoriskt. Föreningens två anställda lyckades sköta utgivningen av Scoop och kansliets tjänster genom arbete på distans.

Grävseminariet står normalt för mer än hälften av föreningens intäkter. Överskottet från seminariet hjälper till att betala för annan verksamhet som kansli, hemsida och utgivningen av Scoop. På grund av restriktionerna flyttades seminariet först från mars till september. När osäkerheten bestod beslutade styrelsen att omvandla Grävseminariet till digital form, Digigräv.

De som fortfarande ville delta erbjöds delar av avgiften tillbaka. Många mediebolag valde att låta FGJ behålla den fulla avgiften, vilket gav ett välkommet tillskott när smittspridningen hämmade även andra aktiviteter. Föreningen sökte och fick dessutom 57 000 kronor av stödet som Statens kulturråd betalade till arrangörer som drabbades av covid-19. Överskottet för Digigräv blev 924 000 kronor.

Intäkter från medlemsavgifter ökade till drygt 480 000 kronor. Stödmedlemmarna stannade kvar och bidrog tillsammans med 130 000 kronor. Övergången från fysiska till digitala möten gjorde att kostnader för resor och övernattningar sparades in. Föreningen drog också nytta av sänkta arbetsgivaravgifter.

Tack vare nämnda insatser vågade styrelsen trots pandemin fortsätta med digitaliseringen av Scoop och utvecklingen av nya hemsidor för föreningen och Grävseminariet. Målet är att i år lansera plattformar som ökar den digitala närvaron och förbättrar servicen till medlemmarna. Föreningen investerade cirka 75 000 kronor i Scoopprojektet 2020 och fick 50 000 kronor extra i stöd av Statens kulturråd.

ÅRSBOKSLUT

FÖRENINGEN GRÄVANDE JOURNALISTER 802014-3833

Under året hölls elva styrelsemöten. Årsmötet hölls i Borås den 20 mars.

Årets resultat blir 666 000 kronor vilket gör att FGJ möter 2021 med ett eget kapital på 1 484 000 kronor. En del av överskottet från Digigräv ska investeras i årets seminarium. Att fullfölja arbetet med sajterna kräver också extra resurser. Det egna kapitalet är en välbehövlig buffert när pandemin fortsätter att sprida osäkerhet om samhällsekonomin och möjligheterna att mötas.

Resultaträkning	Not	2020-01-01 -2020-12-31	2019-01-01 -2019-12-31
Föreningens intäkter			
Nettoomsättning		2 066 116	2 760 390
Övriga rörelseintäkter		738 555	748 476
Summa föreningens intäkter		2 804 671	3 508 866
Föreningens kostnader			
Direkta kostnader		-689 944	-1 062 894
Övriga externa kostnader		-682 106	-1 505 367
Personalkostnader	2	-755 913	-783 153
Avskrivningar		-10 280	-10 280
Summa föreningens kostnader		-2 138 243	-3 361 694
Rörelseresultat		666 421	147 172
Finansiella poster			
Övriga räntentäkter och liknande resultatposter		173	0
Räntekostnader och liknande resultatposter		-314	-870
Summa finansiella poster		-141	-870
Resultat efter finansiella poster		666 280	146 302
Resultat före skatt		666 280	146 302

ÅRSBOKSLUT

FÖRENINGEN GRÄVANDE JOURNALISTER 802014-3833

Balansräkning	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	3		
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	4		
Materiella anläggningstillgångar		20 560	30 840
Summa materiella anläggningstillgångar		20 560	30 840
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga fordringar		3 000	3 000
Summa finansiella anläggningstillgångar		3 000	3 000
Summa anläggningstillgångar		23 560	33 840
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		67 125	152 125
Övriga fordringar		19 983	54 092
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		29 027	50 787
Summa kortfristiga fordringar		116 135	257 004
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		2 522 105	1 028 781
Summa kassa och bank		2 522 105	1 028 781
Summa omsättningstillgångar		2 638 240	1 285 785
SUMMA TILLGÅNGAR		2 661 800	1 319 625
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital vid räkenskapsårets början		817 536	671 232
Årets resultat		666 280	146 303
Eget kapital vid räkenskapsårets slut		1 483 816	817 535
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		56 803	268 470
Övriga skulder		436 244	52 014
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		684 937	181 606
Summa kortfristiga skulder		1 177 984	502 090
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2 661 800	1 319 625

ÅRSBOKSLUT

FÖRENINGEN GRÄVANDE JOURNALISTER 802014-3833

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Anläggningstillgångar

Tillämpade avskrivningstider: 5 år

Not 2 Medelantalet anställda

	2020-01-01 -2020-12-31	2019-01-01 -2019-12-31
Medelantalet anställda	2	2

Not 3 Immateriella anläggningstillgångar

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	626 596	626 596
Inköp	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	626 596	626 596
Ingående avskrivningar	-626 596	-626 596
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Omklassificeringar	0	0
Årets avskrivningar	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-626 596	-626 596
Utgående redovisat värde	0	0

Not 4 Inventarier, verktyg och installationer

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	51 400	51 400
Inköp	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Omklassificeringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	51 400	51 400
Ingående avskrivningar	-20 560	-10 280
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Omklassificeringar	0	0
Årets avskrivningar	-10 280	-10 280
Utgående ackumulerade avskrivningar	-30 840	-20 560
Utgående redovisat värde	20 560	30 840

Stockholm 20210225

Fouad Youcefi
ordförande

Åsa Larsson
vice ordförande

Johan Persson
kassör

Lena Pettersson
ledamot

Anna Tiberg
ledamot

Aris Velizelos
ledamot

Jessica Ziegerer
sekreterare

Jani Sallinen
ledamot

Jenny Petersson
ledamot

Anneli Megner Arn
suppleant

ÅRSBOKSLUT

FÖRENINGEN GRÄVANDE JOURNALISTER 802014-3833

Revisionsberättelse för Föreningen Grävande Journalister verksamhetsåret 2020

Undertecknande, som utsetts av Föreningen Grävande Journalisters årsmöte att revidera föreningens räkenskaper och förvaltning för verksamhetsåret 1 januari 2020 - 31 december 2020, ber att efter fullgjort uppdrag få lämna följande berättelse.

Föreningens räkenskaper är förda i god ordning och har gått att överblicka och granska på ett föredömligt sätt. Inkomster och utgifter är styrkta av verifikationer. Den ekonomiska redovisningen överensstämmer med av styrelsen fattade och protokollförda beslut och diskussioner. Begärda dokument kring verksamheten har funnits tillgängliga för granskning.

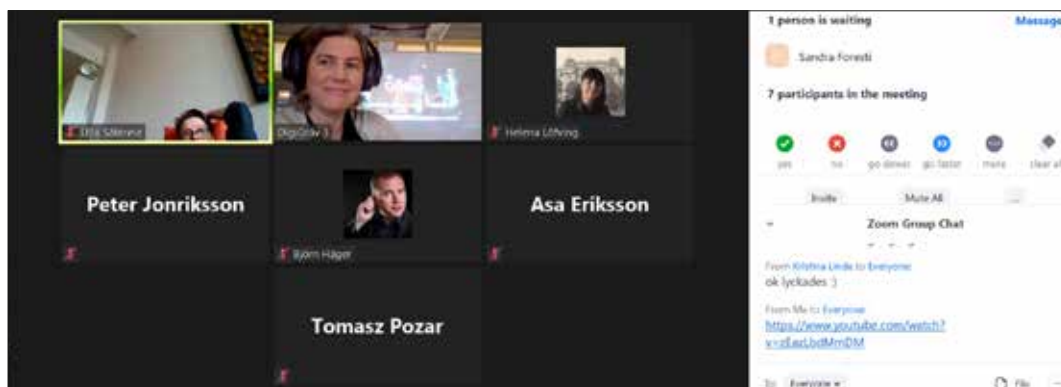
Vi rekommenderar föreningens årsmöte att fastställa resultat- och balansräkningen för året samt bevilja samtliga styrelseledamöter ansvarsfrihet.

Stockholm den 11 april 2021

Per Agerman Malin Crona

DIGIGRÄV

Grävseminariet 2020 skulle ha arrangerats 20–21 mars i Borås, men coronapandemin tvingade oss ställa in konferensen – och i stället välkomnade vi 519 anmälda deltagare till DigiGräv.

Att ställa om från ett fysiskt Grävseminarium med en arrangörsgrupp, till att för första gången arrangera en helt digital konferens med en ny arrangörsgrupp, var en stor utmaning. Inte minst bestod utmaningen i att se till att alla deltagare var välinformerade om såväl program och teknik som hur man gjorde för att få delar av avgiften tillbaka, något vi erbjöd samtliga deltagare. Föreningen tillfrågade några nyckelpersoner och tidigare grävgeneraler om de ville hjälpa till.

Vi kortade ner konferensen till 1,5 dagar, flyttade Guldspadegalan till fredagen och drog ner tiderna för respektive schemapass till 45 minuter. Vi använde schemaverktyget Sched för att deltagarna skulle kunna ha koll på programmet, och samtliga föreläsningar genomfördes med hjälp av mötesplattformen Zoom. I mångt och mycket fungerade det väldigt väl, med brasklappen att somliga deltagare hade svårt att delta på grund av begränsningar av Zoom hos deras arbetsgivare. Några föreläsningar spelades in fysiskt på Södertörns högskola så att Utbildningsradion skulle kunna filma – och senare sända dem.

Årets huvudtalare var Maria Ressa från filippinska nyhetssajten Rappler, som talade om hur bräcklig den undersökande journalistiken är och hur det gäller att inte ta vår tryck- och yttrandefrihet för givet. Invigningen med Maria Ressa blev den populäraste programpunkten. Vi fortsatte också tradi-

tionen med många internationella föreläsare med kollegor från bland annat Belarus, USA, Ryssland, Storbritannien och Polen. Det var dock färre internationella deltagare på konferensen än vanligt.

Även Guldspadegalan kunde genomföras i digital form. Vi sände från kongresshuset i Borås med Sarit Monastyrski framför kameran och ett 30-tal uppkopplade länkar till mycket nervösa guldspadenominerade. Något att ta med sig är det fina i att få se guldspadevinnarnas ansiktsuttryck när de får beskedet. Efter galan postade vi diplom och statyetter till vinnare och nominerade.

Digigräv var populärt bland deltagarna. När vi som vanligt lät besökarna betygssätta konferensen blev snittbetyget något lägre än vanligt, men ändå rejält över fyra på en femgradig skala.

FGJ:s styrelse vill rikta ett stort tack till arrangörsgruppen som gjorde Digigräv möjligt. Inte minst till Hanna Grahn, Kersti Forsberg, Sanna Volny, Emma Johansson, Nils Hanson som stod för stora delar av planeringen.

EKONOMI DIGIGRÄV	2020	2019
Deltagarintäkter	1 392 445	1 711 100
Övriga intäkter	56 900	228 900
Kostnader	524 992	1 330 677
Resultat	924 353	615 323

GULDSPADEN

Guldspadejuryn vald vid årsmöte 20 mars 2020. Kicki Hultin sammankallade, JMG, Göteborg

Kicki Hultin
JMG, Göteborg

Héctor Barajas
Barometern, Kalmar

Cecilia Bodström
Sveriges Radio,
Stockholm

Peter Jonriksson
Mittuniversitetet,
Sundsvall

Lena Kvist
Borås Tidning, Borås

Marcus Melinder
Sveriges Television,
Luleå

Ulla Sättereie
JMG, Göteborg

Johan Åsard
Frilans, Stockholm

Berit Önell
Frilans, Hässleholm

Guldspadejuryn arbetar hårt för att bedömningen av alla inskickade bidrag ska bli så rättssäker som möjligt.

I mindre grupper, som tar sig an ett par kategorier vardera, görs en första genomgång och de bästa bidragen i respektive kategori väljs ut. Dessa utvalda bidrag tittar hela juryn på. Bidrag som lagts åt sidan kan tas upp igen för ny diskussion. Det mesta av jobbet sköter jurymedlemmarna hemifrån, men vanligtvis träffas juryn också fysiskt ett par gånger om året. Efter det fysiska dagsmöte i februari 2020 som sållade fram 2019 års guldspadenomineringar har dock alla juriesammanträden hållits digitalt, som videomöten. Dessa möten, fysiska såväl som digitala, har varit livliga men konstruktiva och präglats av djupare diskussioner om bidragens kvalitet. De jurymedlemmar som anmält jäv i en kategori deltar inte i besluten och inte heller i diskussionerna.

Vid mötet i februari beslutade juryn att nominera 30 bidrag till Guldspaden, och vilka som skulle belönas med 2019 års Guldspadar.

Fem kriterier vid bedömning av guldspadebidrag

- Grävinsats och metodik
- Avslöjande
- Presentation
- Genomslag
- Ansvarsutkrävande

I de inlämnade bidragen 2019 var 44 procent av de angivna upphovspersonerna kvinnor, 56 procent män.

Av de nominerade till 2019 års Guldspade var 53 procent (32 stycken) kvinnor och 47 procent (28 stycken) män.

Av dem som belönades med 2019 års guldspade var 11 kvinnor och 15 män.

I de inlämnade bidragen 2020 är 47 procent av de angivna upphovspersonerna kvinnor, 53 procent män.

EKONOMI GULDSPADEN	2020	2019
Intäkt avgift inlämning guldspadebidrag	77 470	89 670
Juryns resekostnader	14 104	30 472
Kostnad guldspadestatytter	74 000	32 200

GULDSPADEVINNARNA 2020

BOK: Störningen av Katarina Bjärvall (Ordfront förlag)

”För att på ett nyanserat sätt och med stark empati för de drabbade ha skärskådat den växande adhd-epidemin och visat vilka som tjänar pengar på den.”

STUDENTSPADEN: Kalsonggrävet av Stina Bergström och Jenny Kejerhag (Umeå universitet, publicerat i Norran)

”För att ha blottlagt hur kvinnliga förskolelärare tvingas köpa sina egna arbetskläder medan kommunanställda i mansdominerade yrkesgrupper får kalsongerna betalda.”

MAGASIN: Ohörda rop av Ola Sandstig (Filter)

”För att med en synnerligen modig och oväntad granskning lyckats sticka hål på den rådande tystnadskulturen kring de apatiska flyktbarnen.”

MINDRE DAGSTIDNING: Faxeholmen och korruptionen av Therese Nilsson och Erik Strömberg (Söderhamns-Kuriren/Hela-hälsingland.se)

”För att med stor envishet ha avslöjat en tidigare helt okänd kommunal bolagskultur präglad av korruption och olagliga affärer.”

STORSTADSTIDNING: Terrorn mot bönderna av Michael Verdicchio (GP)

”För att ha satt spaden i en dynghöj av militant terror och hotfulla trakasserier mot Sveriges bönder.”

ETERMEDIA LOKAL: Golfbanan och fakturorna av Rebecka Montelius (SR P4 Jönköping)

”För en lysande granskning som avslöjat hur skattemedel i hemlighet gått till kommuntjänstemannens golfklubb – men bokförts som cykelvägar.”

ETERMEDIA RIKS NYHETER: Fartygens smutsiga rök av Linnea Carlén, Stefan Jansson och Oskar Jönsson (SVT Nyheter)

”För att med vardaglig nyfikenhet och skickligt fotarbete ha grävt fram nya sanningar om fartygsstrafikens miljö(o)vänlighet.”

ETERMEDIA RIKS DOKUMENTÄR: Swedbank och penningtvätten av Per Agerman, Ella Hopf Berger, Henrik Bergsten, Joachim Dyfvermark, Fredrik Edgren, Linnéa Heppling, Axel Gordh Humlesjö, Ola Hjalmarsson, Linda Larsson Kakuli och Oskar Nyqvist (SVT Uppdrag granskning)

”För att med häpnadsväckande och sällsynt genomarbetade avslöjanden ha tvingat en av landets största banker till tidernas dyraste pudel.”

JURYNS SÄRSKILDA PRIS:

I händelse av min död av Kristina Edblom och Kerstin Weigl (Aftonbladet)

Motiveringen: ”för deras metodiska och uthålliga blottläggande av dödligt våld mot kvinnor.”

Facktopparna och Lex Maktens kvitton av Richard Aschberg, Anders Johansson och Mattias Sandberg (Aftonbladet)

Motiveringen: ”för ett ihärdigt granskande av det ständigt pågående fiflet bland förtroendevalda makthavare.”

DEN GYLLENE DYNAMON: Priset till årets bästa arbetsledare gick till Hans Lindeberg, chefredaktör Östersundsposten.

ÅRETS RULLGARDIN: Priset till makthavare som mörkar sanningen eller försvårar granskningen gick 2019 till Sjukvårdens larmcentral i Västra Götalandregionen

”För att mitt under en pågående granskning och på skattefinansierad tid olagligen börjat förstöra handlingar som reportrarna önskade ta del av.”

SCOOP

Under 2020 har Scoop utkommit med sina vanliga fyra nummer.

Innehållet i tidningen har under året sett ut så här:
Nr 1 mars: Fokus på Gräv 2020 i Borås och de inbjudna gästerna där.

Nr 2 juni: Tema offentlighetsprincipen. Dels en lång special om hur kommunerna följer grundlagen, dels artiklar om gräv kring hur myndigheter försökt mörka under pandemin.

Nr 3 september: Tema politikreportrar.

Nr 4 december: Guldspadespecial och fokus på fackföreningspressens grävande.

Arbetet med att skapa en webbtidning för Scoop inleddes hösten 2020 och är när detta skrivs i februari 2021 färdigt. Sajten kommer att lanseras inom kort på www.scoopmagasin.se.

Kulturrådet delade 2020 ut 200 000 kronor i tidskriftsstöd till Scoop. Innevarande budgetår, 2021, är tidningen beviljad 275 000 kronor.

Upplagan har legat på mellan 1 300 och 1 400 exemplar. Antalet prenumeranter har sjunkit, troligen till följd av det inställda grävseminariet som resulterat i färre inbetalda medlemsavgifter, till cirka 1 000.

Scoop ges liksom tidigare ut som taltidning, för vilket är beviljat stöd från Myndigheten för tillgängliga medier som ska täcka utgifterna. Artiklarna är sökbara i Retriever.

Daniel Wiklander, redaktör

Daniel Wiklander, redaktör Scoop.

Foto: David Lagerlöf

EKONOMI SCOOP	2020	2019
Kulturstöd mm	228 500	181 469
Intäkter prenumerationer och annonser	27 202	58 735
Redaktionella arvodes-kostnader samt lön *	494 900	540 348
Kostnader tryck, distribution	127 649	139 680
Övriga kostnader **	149 194	75 331
Resultat	-516 040	-515 156

*Omfattar redaktör, redigerare, skribenter och taltidningsproduktion

** Omfattar bland annat utvecklingskostnader webb, lokalhyra, telefon och resor

UTBILDNINGSKOTTET

Utbildningsutskottet har under året utgjorts av Jenny Petersson, Anneli Megner Arn, Åsa Larsson och Lena Pettersson.

Året inleddes med ett Grävhäng där ett 30-tal journalister samlades i SVT:s lokaler i Malmö. Medverkade gjorde Linda Fridh och Per Lärka, Uppdrag granskning/SVT Nyheter Skåne, om digitalisering av vården, Kristina Wahlgren och Anders Paulsson, Hem & Hyra, om Malmö stads användning av mellanhänder för akutbostäder och Dan Ivarsson och Erika Oldberg, Sydsvenskan, om en plundrad bostadsrättsförening.

Under hösten höll Ann Törnkvist en kurs i två delar: Bli en bättre berättare. Kursen hade 15 deltagare, 13 män och 2 kvinnor, vilket var 3 deltagare fler än maxantalet. Vi var också tvungna att säga nej till en handfull sökande som inte fick plats. Kursen hölls digitalt.

Eftersom vi inte har kunnat träffas fysiskt har planerna på att ytterligare Grävhäng legat nere. Men när pandemin och restriktionerna drog ut på tiden började vi ändå skissa på digitala träffar. Ett första digitalt Grävhäng hölls på andra sidan nyår. I februari pratade Malin Olofsson och Anna Nordbeck/STV om sin granskning Vaccinkrigarna och Bo Lindquist berättade om Macchiarini-granskningen. Evenemanget samlade ett 30-tal personer och fungerade mycket bra.

Ann Törnkvist.
Foto: Max Brouwers

Ekonomi utbildning	2020	2019
Deltagaravgifter	32 500	185 148
Kostnad arvoden föreläsare mm *	12 000	43 142
Övriga kostnader	7 926	25 598
Resultat	12 574	116 408
Antal deltagare	15	43*

*Summan för de öppna kurserna. Dessutom höll FGJ två interna kurser på SVT och Schibsted.

WEBBUTSKOTTET

Webbutskottet har under året bestått av Åsa Larsson, Jessica Ziegerer, Jani Pirttialo Sallinen och Aris Velizelos.

Webbutveckling

Webbutskottet har arbetat med att genomföra två stora förändringar: att digitalisera medlemstidskriften Scoop och ta fram en helt ny hemsida åt föreningen. Den befintliga hemsidan har uppdaterats men i vissa perioder varit lite satt på undantag eftersom fokus varit på den kommande omgörningen.

Uppdraget att bygga den nya sajten FGJ.se och det digitala Scoop gick efter ett långt förarbete och en offertrunda till webbyrån Sphinxly. Det är en privatägd byrå som etablerades 2002 och är belägen i Stockholm. Sphinxly har bland annat haft kunder som Pizza Hut, Spiltan, Swedish Medtech, KTH och Centerpartiet.

Arbetet med Scoop har pågått under hösten och i nuläget pågår även arbetet med nya FGJ.se och Grävseminariets sajt. Scoopredaktören Daniel Wiklander har haft ansvar för webbutvecklingsarbetet, liksom FGJ:s kanslikoordinator Zara Nasenius.

Sociala medier

FGJ:s Facebooksida har i skrivande stund (feb 2021) 3 282 följare, vilket innebär en ökning med 270 följare sedan januari 2020. Det har historiskt sett varit störst aktivitet i FGJ:s sociala kanaler i samband med kurser, Grävhäng, Guldspadeinlämning och Grävseminariet. I år har det varit något annorlunda till följd av uteblivna aktiviteter. I statistikverktyget ses toppar i samband med nomineringarna till Guldspaden och Digigräv i september. På Twitter har FGJ i dagsläget 1 609 följare, vilket är drygt hundra fler än ifjol.

MEDLEMSUTSKOTTET

Medlemsutskottet består av Anna Tiberg, Fouad Youcefi, Johan Persson och Lena Pettersson.

Föreningen hade 1 007 medlemmar år 2020. Av dessa var 12 studerandemedlemmar.

Under 2019 hade föreningen 1 126 registrerade medlemmar, varav 15 studerande. Minskningen kan förklaras av att det under 2020 gjordes en korrigering av registret då tidigare medlemmar som inte betalat avgiften rensades bort.

Medlemsavgifter bokförda 2020: 481 341 kr

Medlemsavgifter bokförda 2019: 440 508 kr

Siffrorna kan förefalla motsägelsefulla i förhållande till antalet registrerade medlemmar. En förklaring är den nämnda korrigeringen. En annan kan vara att Föreningshuset från och med 2020 inte bara har hand om medlemsregistret utan även bokföringen. Det gör att vi kan få en exakt fördelning av intäkterna mellan de olika åren. Tidigare bröts räkenskaperna för medlemsavgifter i november, när vi skickade ut avier för kommande år.

I fortsättningen räknar vi med att siffrorna blir jämförbara, både när det gäller antalet medlemmar och intäkter.

Medlemsutskottet har under året i huvudsak arbetat med strategier för värvning av stöd-

medlemmar. Stödmedlemskapet är fortfarande en rätt ny form av medlemskap som kom till efter en kursomläggning där föreningen vill sträcka ut en hand till branschen för stöd, snarare än att jobba med försäljning och jaga sponsorer. I dagsläget har FGJ sju stödmedlemmar: Aftonbladet, Barometern, Borås Tidning, Dagens Industri, Dagens Arbete, Hem & Hyra och Smålandsposten. Alla dessa stöttar föreningen med en summa varje år.

Ett rundabordsamtal med de nuvarande stödmedlemmarna genomfördes i december. Samtalen är tänkta som en väg för utbyte, FGJ vill fånga upp branschens behov för att utveckla den grävande journalistiken på redaktionerna. Resultaten av samtalen kan landa i exempelvis insatser för att driva opinion och utbildningsinsatser. Under årets samtal diskuterades särskilt pandemins effekter.

Utskottet har också samverkat med utbildningsutskottet för att värva föreningsmedlemmar via nätverksträffarna Grävhäng.

Utvecklingsarbete

Ett mål som sattes i januari innebar ett försök att värva tio ytterligare stödmedlemmar före den första april 2021, och i skrivande stund för föreningen en dialog med flera mediebolag om att teckna stödmedlemskap.

Föreningen kommer också att fortsätta jobba med att värva fler medlemmar ur journalistkåren, via Grävhäng, kurser och övriga aktiviteter.

OPINIONSUTSKOTTET

Opinionutskottet (samt FGJ:s juridiska råd) har under året bestått av Jenny Petersson, Fouad Youcefi, Jani Pirttisalo Salinen, samt externa: Per Hagström, Mats Amnell, Peter Jonriksson och Sandra Forest.

Opinionsutskottet skrev i början av sommaren ett debattinlägg med anledning av myndigheters obstruerande med utlämnandet av allmänna handlingar under pandemin. Här lyftes också

exempel på myndigheter som lagstridigt tystat anställda. I debattinlägget ställdes krav på den politiska majoriteten att trygga allas vår rätt till transparens, öppenhet och yttrandefrihet. Debattinlägget publicerades den 23 juni i Svenska Dagbladet och därefter i en rad lokalmedia, bland andra Borås Tidning, Smålandsposten, Jönköpingsposten och samtliga titlar i Norr Media.

FGJ:S KANSLI

Föreningen har under året haft två deltidanställda: koordinators Zara Nasenius och Scoops redaktör Daniel Wiklander.

Båda har arbetsplatser på kansliet som finns på Internationella byrån i Gamla stan i Stockholm. Under året med pandemin har mycket arbete dock genomförts hemifrån. Kansliarbetet har präglats av flexibilitet och att hitta nya lösningar. Bland annat eftersom Grävseminariet blev Digigräv och kurser inte kunde hållas fysiskt.

Föreningens mångåriga redovisningskonsult Siv Rodin har slutat och ersatts av Föreningshuset samtidigt som bokföringen digitaliserats. Föreningshuset sköter sedan tidigare FGJ:s medlemsregister.

Styrelsens kansliutskott har under året bestått av Johan Persson, Anneli Megner Arn och Jessica Ziegerer.

Utvecklingssamtal har genomförts. Lönesamtalen fick dock skjutas till februari 2021 eftersom löneavtalen försenades under året med pandemin.

Inför 2021

Det kommande året kommer kansliet bland annat ha fokus på omgörningen av föreningens hemsida och en effektivare och mer hållbar guldspadeinlämning.

Zara Nasenius.

Scoop lanserar en hemsida och ska utforma nya arbetssätt för att kontinuerligt uppdatera sajten med innehåll om gräv.

Ekonomi förvaltning	2020	2019
Medlemsintäkter	481 342	440 508
Stödmedlemsintäkter	130 000	130 000
Övriga intäkter	77 470	89 828
Externa rörelsekostnader	334 673	351 640
Personalkostnader	301 418	355 212
Ränteintäkter	173	0
Räntekostnader	314	870
Resultat	52 578	-47 386

INTERNATIONELLA UTSKOTTET

Internationella utskottet har under året bestått av: Fouad Youcefi, Anneli Megner Arn och Jani Pirttialo Sallinen.

Pandemin begränsade kraftigt våra möjligheter att bedriva det internationella arbetet vi planerat för året. Bland annat skulle ett tiotal journalister från Mellanöstern besöka Grävseminariet inom ramen för projektet Swedish Investigative Journalism Initiative, SIJI, som FGJ fått stöd för via Svenska Institutet. FGJ skulle i samma projekt också skapa en workshop för Mellanösternjournalister i samband med arabvärldens konferens för undersökande

journalistik, ARIJ. Båda delarna i projektet tvingades ställas in under 2020 på grund av de reserestriktioner och regler om allmänna sammankomster i Sverige samt Jordanien som stoppade fysiska sammankomster på såväl Grävseminariet som ARIJ-konferensen. FGJ:s styrelse tog i december beslut om förändringar i SIJI-projektet och att försöka genomföra det under 2021 i stället, något som Svenska Institutet ställde sig positivt till.

FGJ försöker dessutom delta på minst en internationell journalistkonferens om året, något som under 2020 inte var möjligt på grund av pandemin.

GRÄVFONDEN

Det räcker att läsa ändamålsparagrafen som inleder Grävfondens stiftelseförordnande för att inse att Sveriges första stipendiefond för grävande journalistik bedriver en verksamhet som är viktigare än någonsin.

”Stiftelsen har till ändamål att främja en djupgående och kritiskt granskande journalistik, att verka för en bättre utbildning inom den undersökande journalistiken, och i övrigt verka för att höja den granskande journalistikens status och sprida insikt om dess betydelse för demokratin.”

Glädjande nog har också flera nya donatorer förstått nyttan. Kapitalet har ökat.

Grävfonden ska bidra med att finansiera kompetensutveckling inom grävande journalistik, utveckla nya verktyg och metoder för den digitala journalistiken och möjliggöra praktik i syfte att fördjupa kunskaper och förmåga att gräva med källkritik och god etik.

För att ta fram fakta om tillståndet för den grävande journalistiken har Grävfonden tagit initiativ till en undersökning bland 5 000 i Sverige verkssamma journalister med frågor om omfattning av grävande journalistik, hinder för densamma och kunskaper och verktyg. Det har gjorts i samarbete med Institutionen för mediestudier vid Stockholm universitet och Journalistförbundet. Resultatet blir klart i början av 2021.

Grävfondens styrelse insåg svårigheten på att grund av pandemin dela ut ett stort pris för en längre tids arbete inom en organisation för grävande journalistik. I stället utlystes flera mindre stipendier för utbildning i digitala verktyg och metoder hos bland andra, IRE, Investigative Reporters & Editors, Bellingcats Bellingcat Training Workshop Online, Python Coursera vid Michigan University och Bisnode Academy.

Sju stipendiater valdes ut, alla medlemmar i Föreningen Grävande Journalister. De presenterades i samband den webbsända guldspadegalan. Sammanlagt 58 500 kronor delades ut. Samtliga stipendiater har krav att lämna en rapport, flera har redan inkommit.

Fondens donationsarbete har burit frukt genom att Sven Hagströmer, grundare av Avanza och Creades, dels gav 100 000 kronor 2019 dels under 2020 i en debattartikel i Expressen uppmanade

Åsa Erlandsson.

andra att följa hans exempel och lovade en miljon kronor under fyra år.

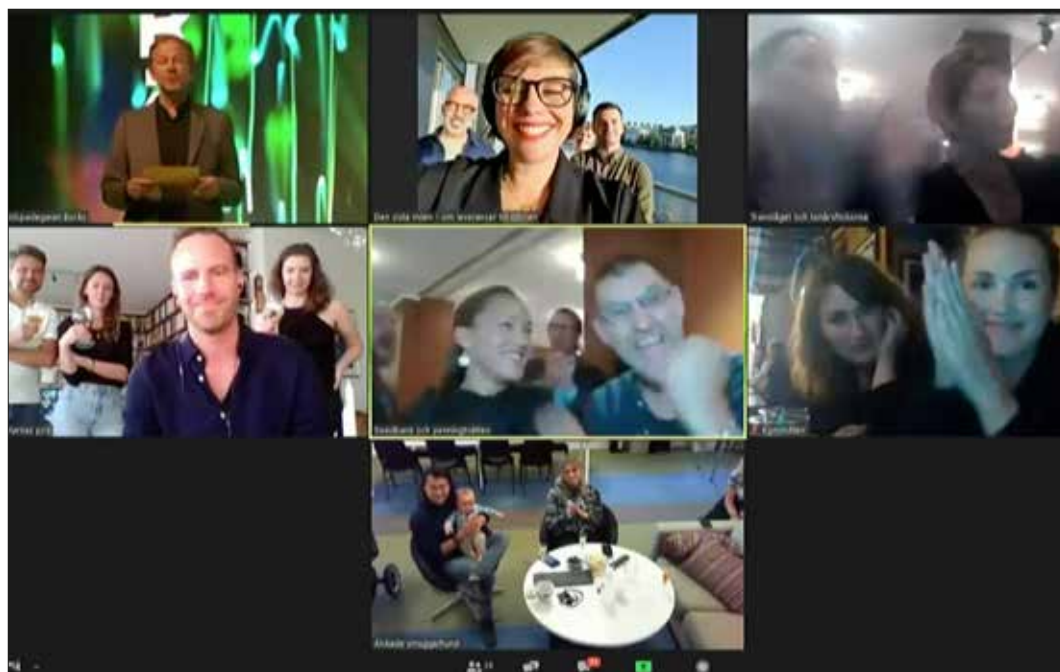
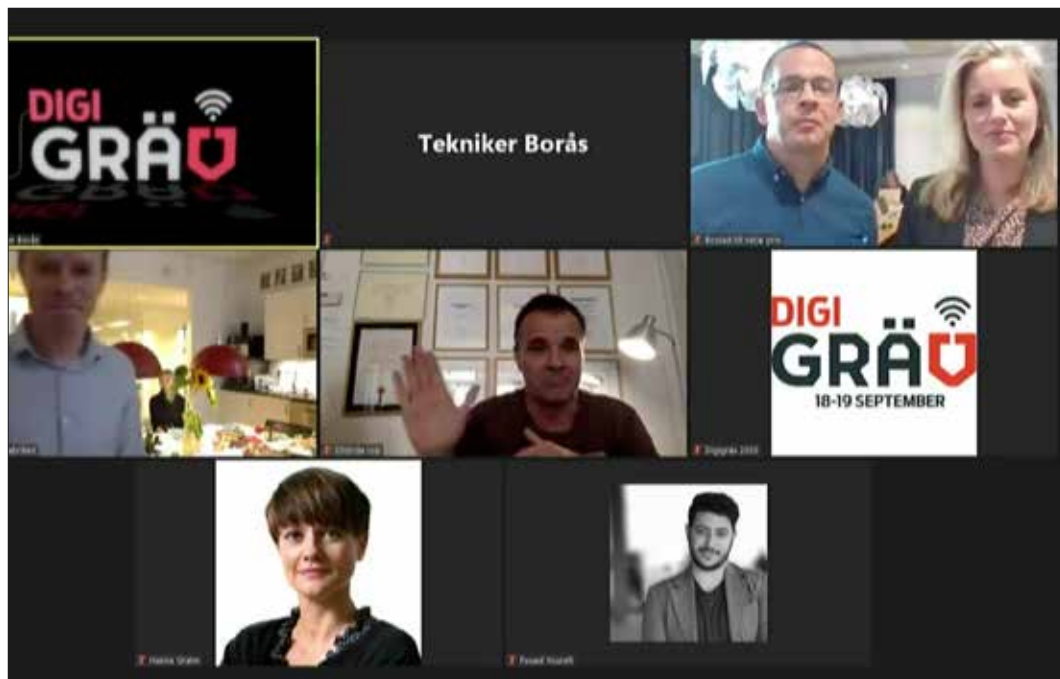
Under året fick Grävfonden riktad donation på totalt 16 000 kronor från Axel Gordh Humlesjö för två stipendiater till kursen Summer School on Investigative Reporting vid Centre for Media Studies vid the Stockholm School of Economics in Riga. Kursen ställdes in men beräknas äga rum 2021. Ett antal donatorer har skänkt mellan 500 och 50 000 kronor.

Under året har styrelsen haft möte med Ulla Säterie ansvarig för JMG:s vid Göteborgs universitet, mastersprogram i undersökande journalistik om högre kompetens i journalistutbildningen. Grävfonden har också tagit fram en ny hemsida inför 2021.

Grävfondens styrelse har bestått av ordförande Kerstin Brunnberg, Ingrid Carlberg, Göran Ellung Erik Palm och Cecilia. Suppleanter har varit Kalle Jungkvist, Anna Lindmarker, Emanuel Sidea, Carl Thulin och Fouad Youcefi.

Grävfondens ekonomi	2020	2019
Möteskostnader	3 701	12 919
Övriga externa kostnader	2 067	1 529
Resultat	-5 768	-14 448

GULDSPADEGALAN 2020

Årsredovisning
för
Stiftelsen Grävfonden

802480-7102

Räkenskapsåret

2020-01-01 – 2020-12-31

Styrelsen för Stiftelsen Grävfonden får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2020-01-01 – 2020-12-31.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Det räcker att läsa ändamålsparagrafen, §1 som inleder Grävfondens stiftelseförordnande för att inse att Sveriges första stipendiefond för grävande journalistik, Grävfondens verksamhet är viktigare än någonsin.

“Stiftelsen har till ändamål att främja en djupgående och kritiskt granskande journalistik, att verka för en bättre utbildning inom den undersökande journalistiken, och i övrigt verka för att höja den granskande journalistikens status och sprida insikt om dess betydelse för demokratin.”

Glädjande nog har också flera nya donatorer förstått vilken nytta vi kan göra. Oberoende granskande journalistik och ett oberoende domstolsväsende är fundament i och en förutsättning för en levande och välfungerande demokrati. Detta kräver välutbildade journalister och redaktionell styrka i en tid då medierna ifrågasätts. Vi har sett hur lögn kan framställas som sanning, och sanning kan framställas som lögn. Sociala medier regleras inte av yttrandelagstiftning och publicistiskt regelverk. Samtidigt är medier som omfattas av publicistiskt ansvarstagande pressade att finna nya intäktsformer.

Mot denna bakgrund är det värdefullt att Grävfonden bidrar med att:

- finansiera kompetensutveckling på området grävande journalistik
- utveckla nya verktyg och metoder för den digitala journalistiken och möjliggöra praktik i syfte att fördjupa kunskaper och stimulera till nätverksbyggande och samverkan
- genom utbildningsstipendier sprida ökad kunskap och förmåga att gräva med källkritik och god etik.

Stiftelsen har sitt säte i Stockholm.

Främjande av ändamålet

Stiftelsen har till ändamål att främja en djupgående och kritiskt granskande journalistik.

Stiftelsen fullföljer företrädesvis sitt ändamål genom:

- att utge stipendier till sökanden som dels uppfyller ändamålets syfte, dels är medlem i Föreningen Grävande Journalister, FGJ eller dess eventuellt framtida motsvarighet och har betalt sin medlemsavgift under de senaste två åren.

Under året har stiftelsen beviljat 58 500 kr (70 000 kr år 2019) i bidrag till 9 stipendiater.

[Handwritten signatures and initials]

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Grävfonden har hållit nio styrelsemöten under år 2020. Hela styrelsen som består av fem ordinarie ledamöter och fem suppleanter har deltagit i huvuddelen av styrelsemötena. Stiftelsen har sitt säte i Stockholm.

För att ta fram fakta om tillståndet för den grävande journalistiken har Grävfonden tagit initiativ till en undersökning bland 5 000 i Sverige verksamma journalister. Målsättningen är dels att kartlägga omfattningen av grävande journalistik i svenska medier, dels undersöka hinder för densamma samt kartlägga kunskapsnivå och arbetsverktyg. Hela kartläggningen omfattar drygt 60 frågeställningar och har genomförts i samarbete med Institutionen för mediastudier, Stockholm universitet och Journalistförbundet. Resultatet kommer att vara klart i början av 2021.

I början av år 2020 insåg Grävfondens styrelse svårigheten att av coronahänsyn upprepa samarbetet och dela ut ett stort pris avsett för en längre tids uppehåll på plats i Sarajevo, där den journalistiska organisationen OCCRP, Organized Crime and Corruption Reporting har sitt säte. Styrelsen valde istället att utlysa flera mindre stipendier för utbildning i digitala verktyg och metoder i regi av välrenommerade organisationer.

- IRE, Investigative Reporters & Editors
- Bellingcat Training Workshop Online
- Python Coursera vid Michigan University
- Bisnode Academy

Sju stipendiater valdes ut, samtliga medlemmar i Föreningen Grävande Journalister i överensstämmelse med Grävfondens stadgar. Utlysningen ägde rum i september och stipendiaterna kunde presenteras i samband med den digitala utdelningen av grävpriset Guldspaden. Samtliga stipendiater förväntas lämna en stipendiatrapport.

Under året fick Grävfonden två riktade donationer dels från Axel Gordh Humlesjö, dels från Centre for Media Studies vid the Stockholm School of Economics in Riga till ett värde av totalt 16 000 för två stipendiater för deltagande i kursen Summer School on Investigative Reporting. Kursen ställdes in på grund av coronaepidemin men beräknas äga rum 2021.

Vårt donationsarbete har burit frukt i form av ett löfte från Catarina och Sven Hagströmers Stiftelse om en donation på 1 miljon kr fördelat på fyra år. Sven Hagströmer, grundare av Avanza och Creades donerade 100 000 kronor år 2019 och har under 2020 i en debattartikel i Expressen uppmanat andra att följa hans exempel att stödja Grävfonden.

Andra större donationer är 50 000 kr från två nya donatorer Sharam Rahi och Amanda Lilie, företaget Balder. Vidare 10 000 kr från Lena och Lars Hjärne samt ett antal mindre donationer. Styrelsen är tacksam för alla små och stora belopp för att kunna bygga upp ett större donationskapital.

Under året har vi haft digitalt möte med Ulla Sättereie, ansvarig för JMG:s vid Göteborgs universitet Masterprogram i undersökande journalistik angående högre kompetens i journalistutbildningen. Undersökande journalistik är ett profilämne på JMG, som vid sidan av kandidatprogrammet i journalistik erbjuder ett internationellt masterprogram med inriktning på undersökande journalistik.

Er a J
GZ
ke

Grävfonden har också har också inlett arbetet med att ta fram en ny hemsida inför 2021 och varit föremål för en informativ artikel i Föreningen Grävande Journalisters tidskrift Scoop.

Sammanfattningsvis uppgår årets donationer till 66 500 kr. Under året har stiftelsen beviljat 58 500 kronor till nio journalister. Fonden har vidare använt 14 000 kronor till databearbetning av ovan nämnda kartläggning av den grävande journalistiken i svenska medier.

Flerårsöversikt (Tkr)	2020	2019	2017/18 (14 mån)
Bidrag	66	122	109
Årets resultat	-7	44	58
Soliditet (%)	98	96	100

Stiftelsens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

EP
GZ
klb

Resultaträkning

Not	2020-01-01 -2020-12-31	2019-01-01 -2019-12-31
Stiftelsens intäkter		
Bidrag	66 500	122 245
Summa stiftelsens intäkter	66 500	122 245
Stiftelsens kostnader		
Lämnade bidrag	-58 500	-70 000
Övriga externa kostnader	-15 450	-7 566
Summa stiftelsens kostnader	-73 950	-77 566
Rörelseresultat	-7 450	44 679
Resultat efter finansiella poster	-7 450	44 679
Resultat före skatt	-7 450	44 679
Årets resultat	-7 450	44 679

EP
DL
G
Lub Z

Balansräkning

Not

2020-12-31

2019-12-31

TILLGÅNGAR

Omsättningstillgångar

Kassa och bank

Kassa och bank

1 219 709

1 253 159

Summa kassa och bank

1 219 709

1 253 159

Summa omsättningstillgångar

1 219 709

1 253 159

SUMMA TILLGÅNGAR

1 219 709

1 253 159

EP m
G
kl

Balansräkning

Not

2020-12-31

2019-12-31

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Bundet eget kapital

Bundet eget kapital vid räkenskapsårets början

1 100 000

1 100 000

Bundet eget kapital vid räkenskapsårets slut

1 100 000

1 100 000

Fritt eget kapital

Fritt eget kapital vid räkenskapsårets början

103 159

58 480

Årets resultat

-7 450

44 679

Fritt eget kapital vid räkenskapsårets slut

95 709

103 159

Summa eget kapital

1 195 709

1 203 159

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder

14 000

0

Beviljade ej utbetalda bidrag

10 000

50 000

Summa kortfristiga skulder

24 000

50 000

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

1 219 709

1 253 159

EP
du
h6
G

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Nyckeltalsdefinitioner

Bidrag

Stiftelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

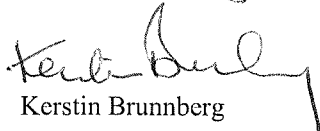
Årets resultat

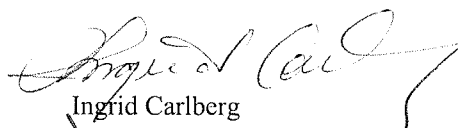
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader men före bokslutsdispositioner och skatter.

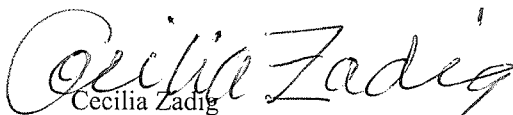
Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Stockholm den 4/3 2021

Kerstin Brunnberg

Ingrid Carlberg

Cecilia Zadić

Göran Ellung

Erik Palm

Min revisionsberättelse har lämnats 4/3 -2021

JPA Revision AB

Daniel Larin
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen Grävfonden

Org.nr 802480-7102

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Grävfonden för räkenskapsåret 2020-01-01 – 2020-12-31.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig

felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Stiftelsen Grävfonden för räkenskapsåret 2020-01-01 – 2020-12-31.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

n

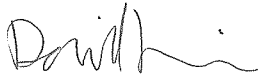
- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Göteborg 4/3-2024

JPA Revision AB

Daniel Larin
Auktoriserad revisor

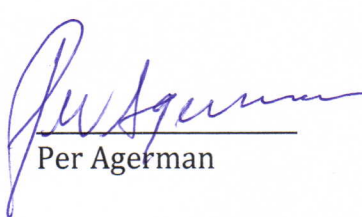
**Revisionsberättelse för
Föreningen Grävande Journalister
verksamhetsåret 2020**

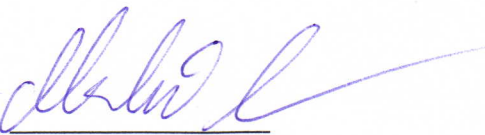
Undertecknande, som utsetts av Föreningen Grävande Journalisters årsmöte att revidera föreningens räkenskaper och förvaltning för verksamhetsåret 1 januari 2020 - 31 december 2020, ber att efter fullgjort uppdrag få lämna följande berättelse.

Föreningens räkenskaper är förda i god ordning och har gått att överblicka och granska på ett föredömligt sätt. Inkomster och utgifter är styrkta av verifikationer. Den ekonomiska redovisningen överensstämmer med av styrelsen fattade och protokollförda beslut och diskussioner. Begärda dokument kring verksamheten har funnits tillgängliga för granskning.

Vi rekommenderar föreningens årsmöte att fastställa resultat- och balansräkningen för året samt bevilja samtliga styrelseledamöter ansvarsfrihet.

Stockholm den 11 april 2021

Per Agerman

Malin Crona

Förslag till verksamhetsplan 2021

FGJ:s grundläggande verksamhet

- Erbjud utbildningstillfällen, kurser eller föreläsningar, såsom Grävhäng, på flera olika platser i landet och digitalt.
- Anordna det årliga Grävseminariet, där guldspadarna delas ut.

Ekonomi

- Sprida konceptet med stödmedlemskap till fler mediebolag i Sverige och öka intäkterna.
- Se över hur kansliet och Scoop kan utvecklas, så att medlemsnyttan ökar.
- Arbeta för att minimera effekterna på FGJ:s verksamhet från coronapandemin.

Verksamhetsutveckling

- Arbeta för att kunna lansera föreningens nya sajter och sprida information om digitala Scoop.
- Utveckla fler verktyg för medlemmar.
- Stärka föreningens opinionsbildande arbete och vara aktiv i debatter som rör FGJ:s frågor.

Internationella kontakter

- Delta i det nordiska och globala samarbetet kring grävande journalistik.
- Stärka FGJ:s internationella kontakter och nätverk som kan vara till gagn för medlemmarna.

Medlemsarbete

- Fortsätta arbetet med att försöka öka antalet medlemmar.
- Genomföra riktat arbete gentemot journalistutbildningar i syfte att sprida information om grävande journalistik och föreningen, samt öka antalet studentmedlemmar.
- En gång i månaden mejla ut nyhetsbrev till medlemmarna.

Övrigt

-

Proposition: Digitalisering av Scoop

2021-04-18

FÖRSLAG

Styrelse föreslår att årsmötet beslutar:

- Att ge styrelsen för FGJ mandat att fasa ut papperstidningen Scoop när en digital Scoop finns på plats.

BAKGRUND

Styrelsen för FGJ fick vid årsmötet 2019 i uppdrag att ta fram en proposition om tidningen Scoops framtid. Bakgrunden var att styrelsen i flera år hade diskuterat hur tidningen skulle utvecklas. En utredning och enkät om tidningens funktion för medlemmarna hade genomförts och slutsatsen var att en digital Scoop är det bästa för medlemsnyttan under förutsättning att den tar vara på nätets möjligheter, är strukturerad och lyckas nå ut.

ÖVERVÄGANDEN

EN DIGITAL SCOOP

Styrelsen har sedan årsmötet 2019 tillsammans med Scoopredaktören arbetat med att ta fram ramar för en digital Scoop och lanserade nyligen scoopmagasin.se. Scoopredaktören är webbredaktör för sajten och ska rapportera om grävande journalistik i Sverige och utomlands på sajten. Nyheterna går ut direkt på sajten och i våra sociala media-kanaler. Ett urval av nyheterna planeras att framöver samlas ihop i ett nyhetsbrev som går ut via mejl till medlemmarna.

Scoop har nu ett eget domännamn och ett eget utseende. Innehållet breddas till att omfatta både aktuella nyheter om grävande journalistik och de metodartiklar, fördjupningar, boktips och krönikörer som redan finns i papperstidningen.

Innehållet kan också utvecklas i det digitala formatet, till exempel i form av rörlig bild, ljud och direktrapportering. På sajten ska artiklarna vara sökbara för att medlemmarna lätt ska kunna hitta tidigare artiklar som kan vara till hjälp i arbetet, exempelvis krimgräv, skolgräv.

EKONOMI

Styrelsen tog i mars 2020 in offerter på kostnader för sajten, och vi avsatte pengar i förra årets budget för att inleda projektet. Digitaliseringen av Scoop beräknas ha kostat 75 000

kronor och den årliga driftskostnaden blir cirka 15 000 kronor. Vid en utfasning av papperstidningen förväntas vi kunna spara 115 000 kronor.

Styrelsen har gjort bedömningen att det långsiktigt blir tufft för Scoopredaktören att både underhålla scoopmagasin.se och producera en papperstidning inom ramen för sin nuvarande anställning på 60 procent. Vi har också gjort ekonomiska beräkningar för tre scenarier: att behålla papperstidning med 120 sidor och en digital sajt, att behålla en tunnare papperstidning med 80 sidor, samt att ha endast sajt. Då föreningens ekonomi inte medger en utökad arbetstid för Scoopredaktören föreslår vi därför en utfasning av papperstidningen Scoop när en sajt etablerats bland medlemmarna.

2021-04-18

Styrelsen för FGJ,
Fouad Youcefi
Johan Persson
Åsa Larsson
Jessica Ziegerer
Anna Tiberg
Lena Pettersson
Aris Velizelos
Jenny Petersson
Anneli Megner Arn

Förslag till Budget 2021

Föreningen Grävande Journalister	Utfall 2019	Utfall 2020	Budget 2021
Medlemsavgifter (inkl. stödmedlemskap)	570 508	611 342	710 000
Gräv intäkter	1 946 000	1 449 345	1 576 100
Deltagaravgifter utbildning	185 148	32 500	120 000
Kulturstöd och övriga intäkter Scoop	240 204	255 702	345 000
Övriga intäkter	567 006	455 955	90 000
Summa intäkter	3 508 866	2 804 844	2 841 100
Kostnad förvaltning och övrigt (projekt)	1 193 340	816 136	1 81 566
Kostnader Gräv	1 330 677	524 992	1 202 782
Kostnader Scoop	755 359	771 742	840 756
Kostnader utbildning	68 740	19 926	65 281
Kostnader Grävfonden	14 448	5 768	15 000
Summa kostnader	3 362 564	2 138 564	3 305 385
Årets resultat	146 302	666 280	-464 285

Kommentar: Denna budget bygger på att vi använder en del av överskottet från 2020 till att utveckla våra nya sajter, inklusive scoopmagasin.se och en planerad Grävwiki. Kostnaderna finns upptagna under förvaltning och Gräv.

Vi utgår från att Grävseminariet blir delvis fysiskt, delvis digitalt, och är försiktiga vad gäller de förväntade intäkterna jämfört med ett vanligt år. Kostnaderna räknar vi med hamnar på normalårsnivåer.

Med denna budget kommer vi lämna 2021 med ett eget kapital om över en miljon kronor, vilket känns tryggt.

Förslag till medlemsavgifter 2021:

Förslag

Styrelsen föreslår att årsmötet:

- 1) fastställer medlemsavgifterna i FGJ enligt följande för år 2021
 - a) Medlem 1 år: 520 kr
 - b) Medlem utland 1 år: 570 kr
 - c) Studerande: 220 kr
 - d) Medlem 2 år: 900 kr
 - e) Medlem 3 år: 1250 kr

Sammanfattning

Styrelsen föreslår följande medlemsavgifter för 2021.

Avgiftstyp	Föreslagen avgift 2021	Avgift 2020	Förändring
Medlem 1 år	520 kr/år	520 kr/år	+ 0 kr (+0,0%)
Medlem utland 1 år	570 kr/år	570 kr/år	+ 0 kr (+0,0%)
Studerande 1 år	220 kr/år	220 kr/år	+ 0 kr (+0,0%)
Medlem 2 år	900 kr	900 kr	+ 0 kr (+0,0%)
Medlem 3 år	1 250 kr	1 250 kr	+ 0 kr (+0,0%)

Överväganden

Styrelsen föreslår ingen ökning av medlemsavgifterna för 2021. Styrelsen har tidigare aviserat att en höjning av avgifterna hade kunnat behövas i år, men styrelsen vill maa coronapandemin vänta ett år.

I samband med att avgiften höjdes 2019 aviserades att ytterligare höjningar kan komma att behövas framöver efter att under lång tid stått stilla. Bortsett från 2019 så har inte medlemsavgifterna höjts på ett större antal år. Samtidigt har såväl föreningens kostnader, som människors inkomster i Sverige ökat under samma period. Detta förhållande innebär att de intäkter som FGJ får i form av medlemsavgifter räcker till allt mindre del av verksamheten.

Alternativen står mellan att höja priset ordentligt vid ett tillfälle eller att stegvis öka priset. Styrelsen fortsätter att föredra det senare alternativet.

Arvoden för förtroendevalda 2021

Förslag

Styrelsen föreslår att årsmötet:

- Bifaller styrelsens förslag om arvoden för förtroendevalda 2021

Sammanfattning

FGJ:s styrelse föreslår följande arvoden för verksamhetsåret 2021

Part	Förslag till arvode 2021	Arvode 2020	Förändring
FGJ ordf	12 dagar á 1 700 kr	12 dagar á 1 700 kr	+ 0 kr (+0,0%)
FGJ kassör	12 dagar á 1 700 kr	12 dagar á 1 700 kr	+ 0 kr (+0,0%)
FGJ övr. förtroendevalda	-	-	Ingen förändring
Grävfondens styrelse	-	-	Ingen förändring

*alla siffror i tabellen är exklusive sociala kostnader.

Bakgrund

Sedan 2020 har FGJ:s årsmöte enligt stadgarna att besluta om arvoden för styrelseledamöter. Sedan ett större antal år erhåller föreningens ordförande och kassör en mindre ersättning för det arbete de lägger ner för föreningen. Inga andra arvoden för förtroendevalda utgår idag.

Under 2017 bildades också stiftelsen Grävfonden. Av deras stadgar framgår att det är FGJ:s medlemmar som har att besluta om arvoden för förtroendevalda i Grävfonden.

Överväganden

FGJ har sedan starten varit en ideell förening, och den största delen av arbetet med föreningen har, vid sidan av kansliet, skett med hjälp av ideella krafter. Några undantag finns. Grävgeneraler som behövt ta ledigt från sitt arbete för föreningens skull är ett sådant exempel. En mindre ersättning för ordförande och kassör för det merarbete deras respektive roller innebär är ett annat.

Samtidigt har mediebranschen genomgått stora förändringar de senaste åren, och det är idag inte självklart att arbetsgivarna till våra förtroendevalda låter deras anställda arbeta med FGJ-frågor på arbetstid.

FGJ som förening har också växt på många sätt. Fler medlemmar, en bredare verksamhet, och större ekonomi innebär att kraven på förtroendevalda i föreningen ökar.

Om verksamheten ska fortsätta växa framöver behöver FGJ fundera över om antingen kansliet ska växa, eller om styrelsen ska erhålla ersättning för arbetet man lägger ner i föreningen.

Trots detta anser styrelsen att föreningen i nuläget fortsatt ska vara i huvudsak ideell. Denna bedömning görs framförallt med tanke på föreningens blygsamma omsättning och den begränsning som uppdraget då har.

Arvode till förtroendevalda

Idag har förtroendevalda inget arvode. Ersättning för resor, utlägg, kurser och förlorad arbetsinkomst m.m. kan dock förekomma. Styrelsen ser inga skäl att förändra arvodet.

Styrelsen föreslår att årsmötet beslutar att inget arvode utgår för förtroendevalda i FGJ 2021.

Arvode till ordförande och kassör

Sedan 2019 erhåller FGJ:s ordförande och kassör ett årligt arvode för 12 dagar á 1 700 kronor exkl. sociala kostnader. Även ersättning för resor, utlägg, kurser, och förlorad arbetsinkomst m.m. kan förekomma.

Styrelsen ser inga skäl att förändra arvodet för 2021 eller upplägget för detsamma. På sikt bör föreningen hitta sätt att låta arvodet följa kostnadsutvecklingen i samhället i övrigt, exempelvis genom beslut om arvode i enlighet med prisbasbelopp eller liknande.

Styrelsen föreslår att årsmötet beslutar bestämma arvodet under 2021 till ordförande och kassör för FGJ till 12 dagar á 1 700 kronor var exkl. sociala kostnader.

Arvode till förtroendevalda i Grävfonden

Under slutet av 2017 bildades stiftelsen Grävfonden som är en egen juridisk person vid sidan av FGJ:s verksamhet. Det är FGJ som föreslår styrelseledamöter till Grävfonden, och i enlighet med Grävfondens stadgar är det också FGJ som kan bestämma huruvida Grävfondens förtroendevalda ska erhålla något arvode.

Grävfondens ordförande Kerstin Brunnberg meddelade under 2017 att tanken med Grävfonden varit att dess ledamöter ska arbeta ideellt utan arvode.

Styrelsen föreslår att årsmötet beslutar att inget arvode utgår för förtroendevalda i Grävfonden 2021.

Valberedningens förslag till förtroendevalda i föreningen Grävande Journalister och Grävfonden

Förslag

Valberedningen föreslår följande förtroendevalda för 2021:

FGJ:S STYRELSE

Ordförande

Fouad Youcefi	Sveriges Television	Stockholm	
---------------	---------------------	-----------	--

Kassör

Lena Pettersson	Sveriges Radio	Växjö	NYVAL
-----------------	----------------	-------	-------

Ledamöter

Jessica Ziegerer	HD-Sydsvenskan	Malmö	
Anna Tiberg	Hem & Hyra	Stockholm	
Åsa Larsson	Källkritikbyrå	Stockholm	
Jani Pirttialo Sallinen	Svenska Dagbladet	Stockholm	
Anneli Megner Arn	TV4	Stockholm	
Julija Sidner	Västerbottens-Kuriren	Umeå	NYVAL
Aris Velizelos	Sveriges Television	Stockholm	NYVAL

Suppleant

David Lindahl	SVT Uppdrag granskning	Göteborg	NYVAL
---------------	------------------------	----------	-------

Avgår

Johan Persson	Smålandsposten	Växjö	
Jenny Petersson	Norran	Skellefteå	

FGJ:S REVISORER

Revisorer

Per Agerman	Frilans	Stockholm	
Jill Eriksson	frilans	Stockholm	NYVAL

Revisorssuppleant

Johan Lindén	Sveriges Television	Stockholm	
--------------	---------------------	-----------	--

Avgår

Malin Crona	Sveriges Natur	Stockholm	
-------------	----------------	-----------	--

FGJ:S GULDSPADEJURY

Ledamot och sammankallande

Kicki Hultin	JMG	Göteborg	
<i>Ledamöter</i>			
Johan Åsard	TV4	Stockholm	
Berit Önell	Frilans	Hässleholm	
Ulla Sättereie	JMG	Göteborg	
Lena Kvist	Borås tidning	Borås	
Peter Jonriksson	Mittuniversitetet	Sundsvall	
Marcus Melinder	fd Norran	Skellefteå	
Hector Barajas	Barometern	Kalmar	
Ulf Johansson	frilans	Göteborg	NYVAL
<i>Avgår</i>			
Cecilia Bodström	Sveriges Radio	Stockholm	

GRÄVFONDEN

Grävfondens ledamöter väljs för en tvåårsperiod. Suppleanter väljs för ett år.

<i>Ledamöter</i>	<i>Mandatperiod</i>
Kerstin Brunnberg	2021-2023
Erik Palm	2021-2023
Ingrid Carlberg	2021-2023
<i>Ledamöter ej uppe för val</i>	<i>Mandatperiod</i>
Cecilia Zadig	2020-2022
Göran Ellung	2020-2022
<i>Suppleanter</i>	<i>Mandatperiod</i>
Anna Lindmarker	2021-2022
Kalle Jungkvist	2021-2022
Fouad Youcefi	2021-2022
Carl Thulin	2021-2022
Emanuel Sidea	2021-2022

FGJ:S VALBEREDNING

Ledamöter

Carolina Jemsby	Frilans	Stockholm
Nils Hanson	Frilans	Stockholm
Jonas Alsgren	TV4	Stockholm

Suppleant

Emma Johansson	HD-Sydsvenskan	Helsingborg
----------------	----------------	-------------